SPLNENÁ TÚŽBA
čili
GALILEJSKÝ RYBÁRIK

POVIESTKA
Z ČASOV KRISTOVÝCH.

Česko-slovenskej mládeži
napísala

KRISTÍNA ROYOVA.

DRUHÉ VYDANIE.

AMERICAN TRACT SOCIETY
150 Nassau Street NEW YORK.

THE FULFILLED DESIRE. SLOVAK.

SPLNENÁ TÚŽBA

čili

GALILEJSKÝ RYBÁRIK

POVIESTKA
Z ČASOV KRISTOVÝCH.

Česko-slovenskej mládeži
napísala

KRISTÍNA ROYOVA.

DRUHÉ VYDANIE.

AMERICAN TRACT SOCIETY
150 Nassau Street NEW YORK.

THE FULFILLED DESIRE. SLOVAK.

Tlačil F. Klimeš v Liptovskom Sv. Mikuláši.

PREDSLOV K PRVÉMU VYDANIU.

Moji milovaní mladí priatelia!

Venujúc vám túto poviestku, chovám len tú jedinú túžbu, aby ste pri jej čítaní toľké mali požehnanie, ako som ho mala ja, píšuc ju s otvorenou Bibliou a mapou Palestíny pred sebou. Viem, že Ježiš je tým istým lekárom duše i tela, ktorým bol pred 1864. rokmi. Mňa uzdravil, vás uzdraví; bo miluje nás všetkých. Kto úprimne túži, dostať sa k Nemu, tomu túto túžbu splní a požehná ho večným požehnaním. Osvedčujem, že, odkedy prišla som k Pánu Ježišovi, je mi Biblia úplne jasná, a žiadna pochybnosť netrápi viac moje srdce. Som šťastná a nasýtená.

Ó, by vás táto poviestka pohnula k tomu, slúžiť Pánu Ježišovi, bo to je tá jedine šťastná služba! Príde raz doba, kde Ježiš bude kraľovať; vtedy služieb našich nebude Mu treba. Dnes ich potrebuje a žiada; slúžme Mu dnes!

Na Starej Turej, dňa 5. sept. 1897.

Kristína Royova.

„Je tu chlapček, ktorý má päť jačmenných chlebov a dve rybky.“ Ev. Jána 6, 7.

I.

Otče Jákobe, otče Jákobe! Keď si sa už len konečne vrátil! A s jakou ideš? Videl si ho?“

„„Videl, synu, aj počul. Požehnaný Bôh Abrahámov a Svätý Izraelský, že zase po dlhých rokoch poslal Svojmu ľudu proroka!““

„Ach, čo on tebe, otče môj, povedal?“

„„Mne? Ó, synu, s ním sa shovárať nebolo možno. To si ty ani predstaviť nevieš tie zástupy ľudu, ktoré tam boly a počúvaly! — No, nebav ma, dieťa; lebo veľa, veľa ti mám čo rozprávať, a musím teraz skôr i za svojimi ovciami domov. Veď zajtra, až prídem, poviem ti všetko. Požehnaj ťa Bôh!““

Tento rozhovor viedli spolu starý, prešedivelý muž vážneho, patriarchálneho vzozrenia, a krásny, tmavovlasý, čiernooký chlapec, neďaleko jazera Genezaretského.

Neboli si žiadna rodina; starec nemal nikoho, a chlapec už len matku, ktorú živil lovením rýb;

a predsa spojovala ich vrelá, oddaná láska, akou znajú sa milovať dvaja osamelí ľudia.

Býval otec Jákob hodne vysoko v horách, tam pásaval svoje stádo. Keď prišly pŕšky, ochránil sa i s ním do údolia, na krátky čas palestínskej zimy. No sotva prvé teplé slniečko zasvietilo, už tiahnul zase hore na vrchy, s ktorých mohol sa rozhliadnuť po celom krásnom jazere Genezaretskom, a po rajsky utešenom svete vôkol neho. Chlapec býval v malej rybárskej chatrči v blízkosti jazera. Menoval sa Jonatan, a nosieval sušené i čerstvé ryby starému svojmu priateľovi. Boli sa soznámili pred dvoma roky, idúc na veľkonočné sviatky do Jeruzalema. Otec Jákob, konajúc každoročnú púť, vzal pod svoju ochranu chlapca, ktorý po prvý raz putoval do mesta svätých túžob, no len samotný, poneváč mu matka prechorela a nemohla sa pustiť na tak dlhú púť.

Na tejto dlhej ceste veľmi sa spriatelili; a čo teprv v Jeruzaleme, kde neustal Jonatan mužovi, Božieho zákona znalému, predkladať otázky, týkajúce sa služieb Božích a nádhernej slávnosti! Ach, veď musel chlapec až plakať, keď do toho chrámu vnišiel, a keď tam v hodinu zápalu začalo na stá hudobníkov na harfy hrať, tak že znelo to ako jedon hlas, a na stá spevákov spievalo k tomu. Obete horely, krv tiekla, kúrňavy kadidla vystupovaly výš a výš. A v pološeru chrámu, zlatom bohate zdobeného, vidno bolo vraj tajuplnú oponu, za ktorú okrem najvyššieho kňaza žiadon človek vstúpiť nesmel – a i ten len s krvou baránka.

Ach, všetko tam bolo také tajomné a krásne! K tomu to množstvo kňazov a levítov v dlhých rúchach — a tie veľké zástupy doputovavšieho ľudu, ktorý prišiel nielen z Palestíny, ale i z ďalekých pohanských krajín, aby videl to dakedy nádherné Dávidove a Šalamúnove mesto a dal obetovať za svoje hriechy.

Keď odchádzali z Jeruzalema, vzal otec Jákob Jonatana so sebou do Betlehema; ukázal mu tam Ráchelin hrob, shovárali sa spolu o patriarchovi Jákobovi a jeho synoch.

Ako tak v tôni paliem sedeli pri hrobe svojej pramatky (boli oba z pokolenia Beniaminovho), začal zamyslený starec rozprávať udalosť, ktorá ho ešte dnes mládeneckým ohňom naplňovala, a celé srdce chlapcove zaujala.

Rozprával, že pred tridsiati rokmi pásol s mnohými inými dobytok tu na betlehemských pastviskách. On, ako jeden z mladších, mal držať nočnú stráž. Aby nezadriemal, spieval si žalm: „*Hospodin je môj pastier*“ a myslel pritom na slávneho kráľa Dávida, ako on kedysi tiež ovce pásaval, kým ho Hospodin neučinil najprv hrdinným víťazom a potom kráľom.

Ako tak premýšľa o tom, že je Betlehem rodiskom Dávidovým, napadly mu slová, ktoré nedávno v škole počul:

„*A ty, Betlehem, naskrze nie si najmenší medzi kniežatmi judskými, lebo z teba mi vyjde Panovník, ktorý bude pásť môj ľud izraelský*“, i jako tento odsek proroctva vykladal jedon z prítomných zákonníkov, že je tým myslené to,

že z Betlehema príde ten zasľúbený veľký kráľ izraelský, Messiáš, o ktorom všetci proroci predpovedali, o ktorom zvlášte Daniel svedčí, že *„dané je jemu panstvo a sláva i kráľovstvo, aby všetci ľudia, národy a jazyky slúžily jemu; ktorého panstvo je panstvo večné, ktoré neprestáva, a kráľovstvo jeho, ktoré sa neruší.“* Na to vstal druhý zákonník a čítal: *„Z Egypta som povolal svojho syna“*; a tvrdil, že nie z Betlehema, ale z Egypta prísť má ľudu Izraelskému sľúbený Messiáš.

V tom nočnom tichu premýšľal znova Jákob o tom a prial si z tej duše, aby Jehova Svoje sľuby naplnil a sľubovaného Messiáša poslal. Pritom dal sa odriekať obvyklú modlitbu za príchod toho Sílo a Immanuela.

Tu ako hľadí na mestečko, v diali rozložené, vidí zrazu nad ním vysoko na nebesiach žiaru svetla, a ten slnečne jasný oblak letí nižšie a nižšie, zastane trochu nad Betlehemom a snesie sa zrovna v blízkosti pastierov a ich stáda.

„„Ztrnul som,““ rozpráva otec Jákob, „„vzkríknul v hrôze, bo oblakom tým nesený, vznáša sa nad zemou krásny muž. Rúcho snahobiele, tvár ako blesk mesiaca, oči ako slnečná žiara, postava nádherná.

Poskákali pastieri, všetky ovce dvihly hlavy; ešte i tá nemá tvár akoby napínala sluch, aby rozumela, čo ten slávny posol Boží hovorí.

„Nebojte sa!“ teší najprv nás, strachom polomŕtvych, a kriesi k novému životu. *„Nebojte sa; lebo zvestujem vám radosť velikú, ktorá bude všetkému ľudu, lebo narodil sa vám dnes Spa-*

siteľ, ktorý je Kristus Pán, v meste Dávidovom! A toto vám bude znamením: najdete nemluvniatko, v plienkach zavinuté, a ležiace v jasliach.“

Moje srdce oživlo. Messiáš sa narodil! Moje túžby boly vyplnené. Narodil sa v Betleheme; tak blízko; narodil sa dnes!

Vo chvíli, keď anjel dohovoril a strojil sa už k odchodu, akoby sa nebe otvorilo: denná žiara poliala lúky i pohoria; na oblakoch, ktoré boly samé svetlo, objavilo sa nadzemsky krásne rytierstvo Božie. S radostným jasotom chválilo Boha, volajúc: *„Sláva na výsostiach Bohu, a na zemi pokoj, v ľuďoch zaľúbenie!“*

No potom všetko zmizlo. Pastieri videli, jako niesly oblaky vojsko Božie vyššie a vyššie — až i docela zmizlo, a vôkol bola tichá noc. Svet objala tma, všetko bolo ako predtým. Ach, ale nebolo to pravda, nebola to noc, ako ktorá iná. V nej udialo sa dač veľkého, niečo, čo nebude už nikdy vzaté: narodil sa Messiáš!

„Nože poďme“, vraveli pastieri, *„až do Betlehema, a vidzme, čo sa to stalo, a čo nám oznámil Pán.“*

„A išli ste?“ nedal Jonatan starcovi na dlho mlčať.

„„Išli, áno bežali sme, milý synu; aj sme našli tak, ako anjelia hovorili. V betlehemskej hospode, v maštali pri dobytku v jasliach ležalo utešené dieťatko. O, nikdy som peknejšieho dieťaťa nevidel! Ach, ako sme sa radovali, ako sme to všade rozhlásili! Naše srdce bolo plné vďač-

nosti oproti Hospodinu; nemohli sme len velebiť, len chválorečiť. Cítili sme, že nás Bôh veľmi miluje, že nám odpustil, keď dal nám Messiáša. Nepýtali sme sa, čo bude s tým Božským dieťaťom, o ktorom nám povedal muž Jeho matky, Márie, že sa z Ducha Svätého počalo, že nemá zemského otca. No, veď to bolo aj poznať pri Ňom, že Bôh Mu je otcom. Ach, ani v nebi nemôže byť lepšie, ako bolo nám v tej maštali, u toho dieťaťa; i potom, keď sme odišli, išlo to nebe s nami. Pri svojej práci vždy sme len na ten dar mysleli a o ňom rozprávali. Ach, tak sme sa tešili; — a to všetko bolo marné!““

Starec boľastne vzdychnul, hlava klesla mu k hrudi.

„Prečo marné, otče Jákobe?“ zavrel chlapec jeho ruku pevno do svojich. „Ó, vyprávaj mi ďalej, kde je to dieťa, abych aj ja mohol ísť za ním. Aj ja ho chcem videť, milovať a pokloniť sa mu.“

„„Ó synu, to dieťa by si už nenašiel, veď to bolo dávno, skoro pred tridsiati rokmi.““

„No tak vyrástol on už v muža;.... kde je?“

„„Ach, nepýtaj sa ma. Nevyrástol,... zabili nám ho!““

„Otče Jákobe!“

„„Ó, des sa len, synu;... čo hovorím, je pravda!““

Starec zaplakal. — Až po dlhej chvíli, prehováraním chlapcovým natoľko utíšený, dal sa rozprávať ďalej.

„„Ukázal Bôh v ďalekej pohanskej zemi, tam na východe mudrcom, že narodil sa nám Spasiteľ, a títo mužovia, vedení hviezdou, ktorá im na cestu svietila, — ako kedysi našim predkom na púšti ohnivý stĺp, — prišli do Betlehema. Kde kto bol, každý sa divil, keď tá bohatá karavána zastala pred chudobným domom, ktorý na ten čas obýval tesár Jozef so svojou mladuškou ženou. No všetci zvedeli, že prišli pokloniť sa tomu Božskému dieťatku.

Ach, ale tí mužovia, prv než prišli k nám, stavili sa v Jeruzaleme u kráľa, povedali mu, čo prichádzajú, a pýtali sa ho, kde je ten narodený kráľ židovský. Kňazia im vynašli v Písmach, že sa mal narodiť v Betleheme. — Však vieš, Betlehem neni ďaleko od Jeruzalema. — My sme síce boli to nočné videnie rozhlásili, a v Jeruzaleme bývali v chráme dvaja starí ľudia: prorokyňa Anna a starec Simeon. Keď Mária a Jozef to drahé dieťa ako prvorodené priniesli, aby ho postavili Pánu, poznali títo, že ono je ten sľúbený Messiáš, a hovorili to každému, kto ich chcel počúvať, a rozprávali každému, kto im chcel veriť, že videli Božie spasenie, že Bôh sa smiloval, že Messiáš je už tu, žije a vysvobodí.

Ale tam hore, medzi vysokými pánmi, si ich reči nik nevšímal, až keď tí mudrci prišli. Vtedy naľakal sa kráľ Herodes o svoj trón.

Ach, ako ti to len mám povedať, čo sa potom stalo? — Musel som ísť v tie dni preč a nevrátil som sa až o tri týždne. Bežím do Betlehema pozreť, čo je s naším Messiášom, a tam

mňa víta nárek, ktorý nemôžem vysloviť. Dozvedel som sa, že prišlo vojsko a z rozkazu kráľovho ukrutne pomordovalo všetky deti, menšie od dvojročných, jak v Betleheme, tak na okolí. Pravda že zabili aj nejednoho ctca, nejednu matku, ktorí si deti bránili. Celý zúfalý behal som od jednoho konca mesta k druhému, i po okolí, hľadal nášho Spasiteľa; ale darmo, všetko darmo. Presvedčili sme sa dosť skoro, že medzi zavraždenými muselo byť nielen Božské dieťa, ale i úbohí jeho rodičia.

Ach, Bôh daroval nám Spasiteľa, a oni nám ho zabili! Už nič iného nemôžeme čakať, len veľké tresty Božie.““

Tak a podobne rozprával starec chlapcovi, ktorý stal sa tej chvíle dôverníkom muža, ktorému dosiaľ nikto v Galilei nechcel veriť, že pravdu hovorí. Chlapec veril; on žialil s ním nad zabitým Messiášom; no on ho zároveň aj tešil nádejou, že Si snáď Bôh Svojho Syna predsa nejakým divom ochránil, a že tento ešte raz príde.

Od toho času tvorila betlehemská udalosť predmet ich rozhovorov, kedykoľvek Jonatan priniesol starcovi ryby. Neraz, keď chlapec za noci lovil, myslel pritom: „Ó by sa nebe i tu otvorilo! Ó by prišli ešte raz anjelia a povedali, kam zaniesli to dieťa, lebo nemožno, aby Hospodin Si Ho bol dal zabiť; ó, nemožno!“

Tak žili si starec s dieťaťom v priateľstve, ktoré sa deň odo dňa stávalo užším.

Tu asi pred štvrť rokom prišla od Jordánu úžasná zvesť: povstal vraj prorok v Izraeli, ktorý,

ako kedysi Eliáš, chodil odený hrubým srsteným plášťom, prepásaný koženým pásom; jedával len lesný mäd a kobylky, býval v horách a na poli a kázal. „*Pokánie čiňte! Lebo priblížilo sa kráľovstvo nebeské.*“ Mnohé zástupy chodily za ním. Celá Galilea bola toho čo nevideť plná. Ten prorok povedal každému, čo má činiť, aby sa Bohu ľúbil. Hovorilo sa tu i tam, že je on iste sám ten Messiáš, ktorého príchod tak dôrazne opovedal.

Keď otec Jákob po prvý raz počul túto zprávu, zamračil iba čelo, zakrútil nedôverive hlavou. Ale keď zprávy rástly a Jonatan vždy nové a nové nosil, začalo to konečne starca zaujímať, až vybral sa sám presvedčiť sa. Vedel, pravda, že ten prorok Ján bol syn Zachariáša kňaza, a matka jeho menovala sa Alžbeta, oba boli z pokolenia Lévi; kdežto matka toho drahého dieťaťa betlehemského menovala sa Mária a bola i s mužom z rodu Dávidovho, a tak nebolo možné, aby ten prorok a ten Spasiteľ bola jedna osoba. No starec sa predsa musel presvedčiť.

Ó jak radostne ho vystrájal Jonatan! Plnú kapsu sušených rýb mu priniesol. A jak túžobne ho očakával, až i dočkal! — Dnes už otec Jákob prišiel i s troma pastiermi, ktorí tiež s ním išli do Betabary. „A zajtra“ — myslel si chlapec, keď sa už so starcom rozišiel, „počujem celú pravdu. Ó by skôr svitalo!“

II.

No tak, milý synu, už som s prácou hotový; sadni si sem k mojim nohám a počúvaj. Ale dávaj dobrý pozor, lebo sdelím ti veľké, úžasné veci!" "

S týmito slovami započal nasledujúceho večera otec Jákob svoje zaujímavé rozprávanie. Sedeli s Jonatanom vysoko na horách pred stánom. Hlboko pred nimi rozkladalo sa Tiberiadské more, a poneváč tu bola úžina, vidno bolo v diali na druhom brehu rozličné mestá a rybárske osady až po Magdalu s jednej, a Tiberias a Dalmanutu s druhej strany. Starec podoprel hlavu do dlaní. Oči Jonatanove tkvely s nevýslovnou túžbou na jeho rtoch.

„„Milý synu, čo sme o Jánovi Krstiteľovi počuli, je všetko pravda. On je tým Zachariášovým synom, ktorého anjel predpovedal, prv než sa narodil. Chodí odený velblúdim plášťom, opásaný koženým pásom, a jie kobylky a mäd lesný. Je to veľký prorok Boží. Je on tým hlasom volajúceho na púšti: *„Prihotovte cestu Pánovu, priame čiňte jeho chodníky!“* Ale tým naším

Synom Božím, tým naším Spasiteľom neni. Počul som to z jeho vlastných úst; lebo práve, ako

sme ta dorazili, prišlo nádherné posolstvo kňazov a Levítov, vyslané najvyšším kňazom z Jeruzalema s otázkou: *„Kto si ty?“*

Nikto ani nedýchal; každý túžobne čakal, čo odpovie.

„*Ja nie som Kristus!*“ hovorí vážne, a krásna, vážna jeho tvár skvela sa pravdou.

„Teda si snáď ten predpovedaný Eliáš?“ spytujú sa zase Levítovia.

„*Nie som.*“

„Tak si ten prorok, o ktorom hovorí Mojžiš: „*Proroka z tvojho stredu, z tvojich bratov, ako ja som, vzbudí ti Hospodin Bôh tvoj, jeho poslúchať budete.*“ *Či si ty ten prorok?*“

„*Nie som.*“

„*Čože tedy krstíš, ak si ty nie Kristus, ani Eliáš, ani ten prorok?*“

„*Pán poslal ma krstiť vodou na pokánie, ale za mnou ide silnejší odo mňa, ktorému nie som hoden rozviazať remienok na jeho obuvi. On stojí uprostred vás. Ten vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom. K tomu má svoju vejačku v svojej ruke a pročistí humno svoje, ale plevy bude páliť ohňom neuhasiteľným.*“

Tak hovoril on. O týchto slovách bolo potom mnoho rečí medzi nami. Ja mal som len jednu túžbu: kebych smel ísť až k nemu. Ale okrem čo nás do Jordánu jednoho po druhom pohružoval, nebolo to možné; veľmi rád bych sa ho bol spýtal, či ten, ktorý to uprostred nás stojí, a my ho neznáme, je ten náš betlehemský Spasiteľ.““

„Ach, otče, že si sa ho na to nespýtal!“ sprásknul chlapec rukami. „Ja bych si bol ľaktami cestu k nemu prerazil, bol bych mu padnul

k nohám a prosil ho tak dlho, až by mi to bol povedal.“

„„Možno,““ usmial sa starec, „„že *ty* by si sa bol pretisnul; mňa, starého človeka, to mrzelo, keď tam okolo neho sedelo toľko kňazov a Levítov a toľko mužov, ktorí sú všetci jeho učeníkmi. Lež počúvaj, čo bolo ďalej. Na druhý deň, keď sme sa zase k nemu sišli a on nám kázal, ako máme byť živí dľa vôle Božej, — tu zrazu prestal. Užasli sme pozeráme na neho, — tvár sa mu razom cele zmenila. Akoby žiarou nebeskej radosti poliata, tak bola jasná. Vztiahnul ruku a ukazuje na druhý breh. Tí, ktorí boli blíž neho, hovorili potom, že tade šiel mladý muž v chudobnom rúchu, ale postavy a tváre tak peknej a dobrej, ako anjel. Na neho on ukazoval prstom a volal radostne:

„Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta! To je ten, o ktorom som ja povedal: Za mnou ide muž, ktorý ma predbehol, lebo bol prvší odo mňa. A ja som ho neznal, (tak ako vy ho neznáte,) ale aby bol zjavený Izraelovi, preto som ja prišiel krstiac vodou. On bol tu už raz u mňa, dal sa mi pokrstiť, a pri tej príležitosti videl som Ducha Božieho sostupujúceho s neba jakoby holubicu, a zostal na Ňom. A ja som ho do tedy neznal; ale ten, ktorý ma poslal krstiť vodou, mi povedal: „Na koho uvidíš sostupujúceho Ducha a že zostáva na ňom, to je on, ktorý krstí Duchom Svätým. A ja som videl a dal svedectvo, že to je ten Syn Boží.“ Čo na to povieš, milý synu?““

Chlapec vyskočil. „On teda žije, žije? Oni ho nezabili?“ jasal náružive. „Vidíš, otče Jákobe! Však som ti ja vždy hovoril, že si Jehova Svojho Syna ochránil. — A ty si, pravda, potom šiel za Ním a padnul si Mu k nohám?“

„„Ach, milý synu, než som sa ja zo svojej radosti zpamätal, bol On už preč.““

„Preč?“ zalomil chlapec rukami. — „Preč? Co ste učinili všetci, neišli ste Ho hľadať?“

„„Neišli, bo sme tomu nemohli veriť. No ja som jedon deň zostal; srdce mi hovorilo, že On ešte raz príde; a nie nadarmo. Ako tak sedím pri Jordáne, vidím neďaleko proroka Jána, a boli s ním len dvaja jeho učedlníci. Zástup ešte nebol prišiel. Tu vztiahne Ján ruku a ukazuje zase k Jordánu neďaleko mňa a volá: *„Hľa, Báránok Boží!“* Obzrem sa, a — ach, dieťa, ako ti to opísať, čo som cítil! — Ani nie tridsať krokov odo mňa šiel pozdĺž brehu mladý, asi tridsaťročný muž. Mne začalo srdce hlasite biť. Chcel som po Ňom ruky vystreť, ale bol som ako ohromený. Medzitým prišli za Ním Jánovi učeníci. Počul ich kroky, bárs bol veľmi zamyslený; obrátil sa, a ja videl som tú Jeho tvár, — samá dobrota. Tie oči, — ó, tie oči, samá, samá láska, — podívaly sa na oboch učedlníkov, a hlas, akoby zvuk mnohých hárf v chráme jeruzalemskom, prehovoril k nim:

„Čo hľadáte?“

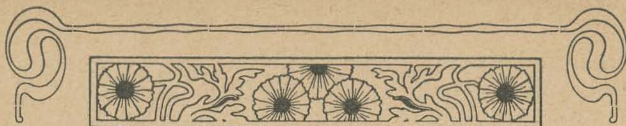
„Rabbi, kde bývaš?“ pýtali sa oni. Ach, tu som sa už tešil, že to zviem: no On im odvetil: *„Poďte a vidzte!“* a odviedol ich preč. Dlho

som plakal, keď zmizli. Ó, Jonatane, ja ani pokoja mať nebudem, kým nezviem istoty, či bol On to dieťa betlehemské, alebo nebol. Srdce mi hovorí, že bol; ale je to veľká vec, také voľačo uveriť!““

„Ba jako môžeš pochybovať, otče Jákobe? Pán sľutoval sa nad nami, dal nám proroka, a ty tomu prorokovi neveríš!?“ káral rozhorlene chlapec, a dlho, skoro až do rána rozprávali sa o tých veľkých veciach, ktoré v tom čase na stá duší ľudských zamestnávaly.

Ráno, keď sa poberal chlapec domov, uzrálo v jeho duši presvedčenie, že musí sa stoj čo stoj dostať za tým Báránkom Božím, snímajúcim hriechy sveta, za tým predivným Spasiteľom. „Pôjdem do Betlehema,“ — myslel si; — „On ta zase príde, a ja Ho uvidím.“

No prv ešte musel chorľavú mamičku zásobiť, i pre seba dač na cestu usporiť. Sľuboval si, ako usilovne bude pracovať, jak pilne prosiť Hospodina, aby mu požehnal hodne rýb i kupcov. „Ja prinesiem otcovi Jákobovi istotu; ja mu ju prinesiem!“

III.

Prešlo asi 30 dní, a zase sedel otec Jákob s Jonatanom na horách, no tentoraz neboli sami. Muž stredného veku, osmahlej tváre, ohnivých, teraz slzami zakalených očí, stál pred nimi a rozprával:

„Tak sme si my majstra Jána počúvali, otče Jákobe, a vtláčali si do srdca tie Božie pravdy, ktoré nám zvestoval; v tom vidíme blížiť sa k nám nádherný sprievod. Na kráľovských ôsliciach, v purpurových nosítkach prinášajú čierni otroci kráľa Herodesa a jeho dvornú družinu.

V jedných nosítkach sedela, perlami a drahokamy bohate ozdobená, Herodias, manželka Filipa Herodesa, ktorú kráľ vlastnému bratrovi bol odňal a svojou manželkou učinil. My sme užasli nad tým. Keď postavili otroci nosítka a odostreli čalúny, mysleli sme: „Čo aj oni prišli činiť pokánie?“ Ale nevyzerali, jako ľudia kajúci, skorej ako zvedavci, ktorí sa prišli zabávať.

Boli všetci veselí. Nás urážala tá ich pýcha. Zvlášte hriešna Herodias hľadela na majstra Jána tak posmešne, tak s vysoka. Kráľ sišiel s oslice, stál pri Herodiade a prihováral sa jej.

Ale ach, tu sa stalo niečo hrozné, nečakané. Náš majster prestal kázať. Všetci, koľko nás bolo, pozreli sme na neho, aj kráľ, aj Herodias; a tu vztiahne on ruku, a ukazujúc hrozive na kráľa, zavolá:

„Nepatrí sa ti ju mať!“

Som muž, ale pri týchto slovách ztriasol som sa celý. Ženy vykríkly. Veď majster Ján vyzeral v tej chvili tak hrozný, ako sám posol Boží, archanjel.

Kráľ očervenel až pod vlasy, z toho zase obelel ako krieda. Cítil, že hľadíme všetci na neho a odsudzujeme jeho čierne hriechy. Chvíľku sa nám zdalo, že padne na kolená a učiní vyvyznanie a pokánie. No v tom vzbúrila sa jeho družina; pristúpili, akoby ho chceli pred prorokom chrániť; to ho snáď nahnevalo. Veď len považte: nikdy nebol panovník obvinený z hriechu tak verejne pred národom, ako on. I dal rozkaz a —“

„A čo potom, Manasses?“ vyskočil Jonatan nedočkave.

„Čo potom? Ó bych mohol prestať! Ó bych to nikdy nebol videl!“ zahorekoval muž. „Oni nášho majstra sviazali a odviedli, a teraz úpi vo väzení. Pustili nás síce niektorých k nemu, ale nás to nepotešilo.“

„Ach, prečo to on len tomu kráľovi urobil?“ rozhorlil sa chlapec. „Tak kráľa zahanbiť pred celým svetom!“

„„Ticho, synu,““ vážne vztiahnul starec ruku. „Keď kráľovia neostýchajú sa *verejne* hrešiť a zákon Boží pred ľuďmi tupiť, musí ich prorok Boží *verejne* potrestať. Vieš, ako jednali Eliáš, Jeremiáš, Ezechiel a iní! Ani majster Ján nemohol ináč robiť. Však si Bôh Svojho verného sluhu ochráni, ako Daniela v jame lvovej. — No, rozprávaj ďalej, Manasses, čo ste učinili vy, jeho učeníci, a čo učiníte?““

„Ja idem teraz domov, a potom do Jeruzalema, o ostatných neviem. Všetko sa rozutekalo; áno niektorí opustili majstra ešte prv, než sa to

stalo. Tak Ondrej, syn Jonášov a Ján, syn Zebedeov, stali sa mu tiež nevernými a išli za Ježišom, tým Nazaretským, o ktorom vtedy môj majster svedčil, že On je ten Bäránok Boží."

„„Ach, čo vieš o tom Bäránkovi Božom? Teda Ježiš sa menuje, jako to betlehemské dieťa?"" pretrhol starec mužove slová, trpkým hlasom prednášané. „„Kde je On?""

„Počul som, že odišiel do Kány Galilejskej, a že tam na jednej svadbe učinil veľký div: zmenil vodu na víno; — ale ja tomu neverím. A veľmi ma to mrzí, že má už viac učeníkov, než náš majster. Všetko beží za ním, lebo že aj nemocných lieči, a tak vraj káže, ako ešte žiadon človek nekázal. Ako čo by mohol kto lepšie kázať, než náš majster!"

„„A počul si Ho, milý synu?""

„Nepočul, ani nechcem počuť; ja sa k nikomu inému nepridám, ja len majstrovi Jánovi verným zostanem!"

„„A jak je On ten sľúbený Messiáš?""

„Messiáš? Taký syn tesárov, ktorého bratov a sestry každý v Nazaréte že zná, aj Jeho matku?"

„„Aj matka mu ešte žije?""

„Žije."

„„A kde býva, synu milý?""

„Tá Jeho matka, či On?"

„„Tá matka.""

„Bývala v Nazaréte; snáď je ešte tam! On však chodí, tak ako náš majster chodieval. Po svadbe v Káni prišiel bol do Nazaréta, a že tam v škole tak akosi odporno kázal, že Ho chceli

usmrtiť. Vyviedli Ho na vrch hory za mesto a chceli Ho ztadiaľ dolu shodiť; ale ušiel a odišiel potom bývať do Kafarnaum. Či išla s ním aj matka a ostatná rodina, neviem: toto som sa len od otca Jozefa dozvedel. — Lež nevravme už toľko o Ňom. Chcel som sa vás spýtať, či pôjdete ktorý do Jeruzalema k Letniciam? Toho roku že sa stroja veľké púte. Pôjdete?"

„„Neviem, synu,"" svesil starec smutne hlavu. „„Je mi to ďaleko. Hospodin vidí, že už nemôžem. Päťdesiat rokov rok po roku bol som v Jeruzaleme; ani jedinej slávnosti som nezameškal, no túto budem museť už vynechať. Len bych si prial, keby aspoň Jonatan mohol ísť. Dieťa, ty nič nehovoríš; pôjdeš?""

Chlapec sa ztrhnul; posiaľ sedel, ruky majúc ovinuté okolo kolien, hlavu hlboko sklonenú, ako by spal.

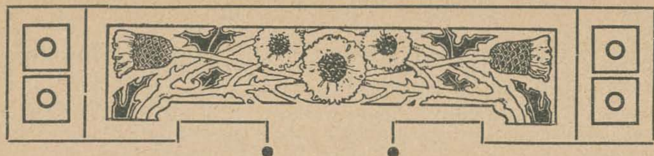
„A myslíš, Manasses, že tam bude aj ten Ježiš?"

„„Pravdaže,"" zamračil sa muž. „„Ak je v skutku prorokom, nesmie chýbäť na slávnosti.""

„No tak pôjdem a vyzviem všetko o Ňom, a všetko ti, otče, poviem. Teraz je už neskoro, musím domov. Pokoj vám!"

„„Požehnaj ťa Hospodin!""

Oba mužovia rozlúčili sa s chlapcom srdečne a dlho potom sedeli ešte spolu vo vážnom rozhovore. Uznal starec za potrebné sdeliť Manassesovi, — ktorý mu bol z rodiny, — prečo ho ten Ježiš Nazaretský tak veľmi zaujíma.

IV.

V Magdale na tržišti panovala živá vrava. Kupci i predavači povyšovali svojho hlasu; do toho miešal sa ryk velblúdov a mihanie oslov, klepot drevených sandálov a všelijaké iné hlasy a zvuky

V prostred toho ruchu prechádzal sa Jonatan s obličajom jasným ako deň, nesúc prázdny koš na hlave.

Po prvý raz bol na trhu sám predávať ryby, keď matka pre chorľavosť nemohla; a darilo sa mu veľmi dobre. Predal nielen svoje ryby, ale aj niekoľko kožených lahvíc otcovi Jákobovi, a niekoľko syrcov.

Teraz si len tak trh obzeral, premýšľajúc, čo všetko má pokúpiť matke a starému priateľovi.

No zrazu zabudol na všetko, bo k sluchu dorazilo mu meno, na ktoré myslel dňom i nocou: Ježiš Nazaretský.

Na rohu tržišťa stál akýsi muž, ukazoval na svoje ruky a nohy a s veľkou radosťou rozprával dač podivného žasnúcemu zástupu, bijúc sa kedytedy do pŕs.

„Co je to tam?" zastavil Jonatan jednoho z mužov, pospiechajúcich ztadiaľ.

„„Málomocný Tomáš vrátil sa zdravý; Ježiš

Nazaretský ho uzdravil. Ale kebych ho nebol znal, že už napolo hnil, ani bych tomu neveril. — Ale nebav ma, chlapče, choď sám počúvať, lebo utekám skôr pre môjho úbohého otca, ktorý

je tiež málomocný. Vyhľadám ho na pustine a privediem k tomu veľkému prorokovi.““

Muž pokynul hlavou, pospiechal preč, a Jonatan bežal k zástupu, ktorý medzi tým časom vzrástol.

V prostredku na vyvýšenom rohu stojací muž neustal rozprávať novo prichádzajúcim:

„Hnil som, nebolo mi pomoci. Ľudia vyvrhli ma zo svojho stredu. Manželka, deti musely ma opustiť. Žiadon nepodal mi ruky . . On sa ma

neštítil. Volal som, padnul k Jeho nohám: *„Pane, keby si chcel, môžeš ma očistiť“*. On vztiahnul ruku, — tu, ach tu spočinula tá svätá, požehnaná ruka! *„Chcem, buď čistý!“* povedal, a nemoc odstúpila odo mňa; som zdravý, živý. *Dobrorečˇ, duša moja, Hospodinu, a všetky vnútornosti moje menu svätému Jeho, ktorý uzdravuje všetky tvoje nemoce!* Kde kto máte nemocných, neste, veďte ich skôr k Nemu. Mňa uzdravil, aj vás uzdraví. *Prorok veľký povstal medzi nami, a Bôh navštívil svoj ľud!“* — Tak znova a znova volal muž, a slzy kanuly mu po lícach.

Ale tu prišiel k veľkému úžasu, áno hnevu Jonatanovmu akýsi Levíta, a nechcel veriť. Nikdy vraj z Galilee žiadon prorok nepovstal, a čo by vraj z Nazareta mohlo byť dobrého!

Na to pretisnul sa zástupom mladík bohate po grécky odený, krásnej postavy, do popredia: „Zle hovoríš, majstre. Moc toho proroka je veľká. On nielen že uzdravuje telá, vymieta diablov; — a tí diabli kričia: *„Ty si ten Syn Boží!“* — On aj človeka zdravého celého môže tak premeniť, že by ho nikto nepoznal. Ak chcete, budem vám rozprávať, čo som videl.“

„Rozprávaj, rozprávaj!“ — znelo ako sborom; najviac volal Jonatan.

Mladík pokynul rukou, aby utíchli.

„Stáli sme s naším tovarom pri cle. Tam pri stolíku zamyslený, ustaraný sedí colný Lévi, syn Alfeov, môj známy, ktorý by svoje výnosné remeslo za nič na svete nebol opustil. Práve ako

nás odbavil, ztrhne sa šum, že vraj *Ježiš Nazaretský tade ide.* Že sme sa všetci obzreli, keď nám povedali, aký podivný je to muž, to si môžete myslieť.

Išiel s dvoma učedlníkmi po predku, zástup za ním. Prišli po clo. Tu ten prorok zdvihne hlavu v zamyslení sklonenú, postojí trochu, pozre na Léviho; tomuto začnú sa triasť ruky, starosť i mračno zmizne mu z tváre.

„*Poď za mnou!*" riekol Ježiš. A čo myslíte, čo sa stalo?"

„On šiel za ním!" zvolal Jonatan presvedčeno.

„Pravdu máš, chlapče. Lévi vstal, odhodil mešec, nechal všetko tak, šiel za ním, a potom že spravil Majstrovi v dome svojom hody, a odtedy chodí s Ním. Preto tvrdím, že má ten prorok veľkú moc!"

„Veru veľkú!" ohlásil sa starý rybár, práve len pred chvíľkou sem prišlý.

„Či vieš aj ty niečo, otče?" — doliehali na neho s otázkami.

„Ja som videl taký rybolov, aký ešte žiadon z vás nevidel. Bol som u dcéry v Kafarnaum, a išli sme so zaťom na lov. Boly nás dve lodice. Celú noc sme pracovali darmo. Keď svitlo ráno, dostavilo sa na breh tak veľké množstvo ľudí, ktorí prišli za Ježišom Nazaretským, že On poprosil Šimona Jonášovho, aby ho pustil do lodi, a aby trochu od brehu odviezol. Tak sa stalo. On potom učil zástupy z lodi, a my sme pri jeho rečiach na všetko na svete zabudli.

Keď dokončil, kázal Šimonovi viezť na hlbinu a rozostreť sieť na lov. Šimon sa zadivil, my usmiali; — kto videl, ryby loviť vo dne!

„No“ — vraj — „*na tvoje slovo rozostrem sieť*“, vraví Šimon; „*bárs celú noc sme pracovali a nič sme nepopadli.*“

Nuž rozostrel; a sotva sa to stalo, *zahrnuli tak veľké množstvo rýb, že sa až sieť trhala.* Zavolali potom na nás, a my sotva sme obe tie plné lode doviezli k brehu. Boly to samé veľké, krásne ryby.

Šimon nechal všetko tak a šiel s Ježišom. Aj my sme za ním prišli do Kafarnaum, a tu sišlo sa nás v dome i na dvore toľko, že keď priniesli jednoho šľakom porazeného, spustili ho prez strechu k nohám Ježišovým.

„„A uzdravil ho?““ vyzviedali mnohí.

„Uzdravil, ale bolo to divné, veľmi divné; nijako sme to pochopiť nemohli,“ — vzdychnul rybár. — „Ako tak pozrel na toho nemocného, povie zrazu:

„*Synu, odpúšťajú sa ti hriechy.*“

„„*Kto môže odpustiť hriechy,* len Hospodin, Bôh Jákobov?““ užasli všetci.

„On sa rúhal!“ zamračil čelo Levíta.

„Aj tam niektorí tak smýšľali, a aj Mu to povedali; ale On im dal takú otázku, na ktorú žiadon nevedel odpovedať:

„*Čože je ľahšie povedať: Odpúšťajú sa ti hriechy, či vstaň a choď?*“

Všetci mlčali, lebo oboje môže učiniť len Bôh.

„*Ale aby ste vedeli, že Syn človeka má moc*

na zemi odpúšťať hriechy", hovorí On po chvíľke a obrátil sa k nemocnému, *„vstaň, vezmi svoje ležisko a choď domov!*" A ten nemocný *vstal a šiel domov.*"

Vypočujúc toto vypravovanie, boli by sa shromaždení bezmála pustili do sporu, lebo Levíta tvrdil — a niektorí sa k nemu pridali — že ten Ježiš neni z Boha. No išla tade práve karavána, museli sa vyhnúť, a Jonatan viac nepočúval. Zbadal sa, že musí náhliť domov, aby čím skôr priniesol otcovi Jákobovi tieto úžasne krásne zprávy. Predsa sa ale ešte zastavil, lebo počul neďaleko závzdych, a videl človeka odeného v krásne rúcho so širokým podolkom a nápisom. Bol to muž vznešeného zovňajšku i chovania a bol jaksi veľmi smutný.

„Čo ti je, majstre?" odvážil sa ho osloviť Jonatan, pozdraviac ho s hlbokou poklonou.

Muž uprel vážny pohľad do sústrastnej tváre chlapcovej.

„Mám doma jediné dieťa, dievčatko asi dvanásťročné, nemocné. Kebych tomu mohol uveriť, čo som počul, zaniesol bych ho za tým prorokom."

„Ó len ver; prečo bys neveril!" ubezpečoval chlapec vrele. „On ti ju uzdraví, však je to náš Spasiteľ!"

Dvaja Arabi s veľblúdom oddelili Jonatana od muža. Keď prešli, bol tento už zašiel do zástupu; k chlapcovi ale pristúpil krajan s otázkou:

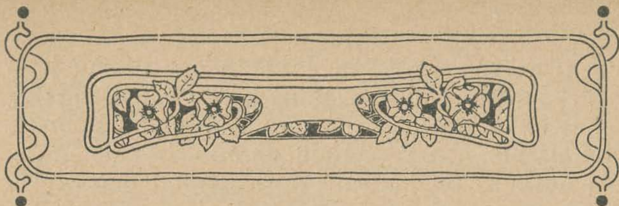
„Vieš ty, kto to s tebou hovoril?“

„Neviem.“

„Predstavený synagógy, majster Jairus, človek veľmi bohatý a vznešený.“

„Ale nešťastný!“ pomyslel si Jonatan, „lebo má nemocnú dcérušku a neverí, že by mu ju Ježiš mohol uzdraviť. Ba“, horšil sa chlapec, idúc domov, „akí sú tí ľudia, že nemôžu veriť, — aj otec Jákob, aj ten Levíta tam, aj predstavený Jairus. To už ten colný bol múdrejší; ten nechal všetko tak a šiel za Ním. Aj ja bych to isté urobil. Ó, kebych sa len mohol dostať do toho Jeruzalema!“

Obohatený mnohou zkúsenosťou, navrátil sa Jonatan domov. Odovzdal matke, čo utŕžil a čo priniesol; a nedbajúc na to, že ho nohy bolia, vybral sa za otcom Jákobom, — veď tam prenocuje. Ach a za tej krásnej noci tak dobre sa dá rozprávať o veciach, ktoré boly od tých, ktorí ich počuli, dnes už široko-ďaleko rozhlásené a ktoré všetky svedčily, že mal ten málomocný pravdu: *„Prorok veliký povstal medzi nami, a Bôh navštívil svoj ľud!“*

V.

Kto by to bol Jonatanovi povedal, že nielen že nebude na slávnosti v Jeruzaleme, ale že prejdú týždne, ba mesiace, než sa zase bude môcť niečo dozvedeť o Ježišovi Nazaretskom! Veď mal toľko rýb nalovených; tak dobre svoje zásoby popredal, aj hodnú zásobu jak pre matku tak i sebe na cestu prichystal, — a predsa potom nešiel!

Ach, nešiel; lebo, keď sa prišiel od otca Jákoba odobrať, našiel ho ležať v ťažkej nemoci.

Horko sa rozplakal chlapec. Tuhý boj bojovalo srdce v ňom. Ísť či neísť? Na jednej strane veľká túžba, videť a počuť Ježiša, na druhej láska k starcovi.

Konečne zvíťazila láska! „Keď Ježiš, ten Bäránok Boží, tak miloval nemocných ľudí, On by iste nebol spokojný, kebych ja otca Jákoba opustil. Kto ho opatrí, keď odídem?“

Pochoval Jonatan svoje túžby premohol seba — a zostal. Že sa v skrytosti viac razy vyplakal, o tom otec Jákob nevedel. Ten vôbec nevedel

nič o sebe, ani o svete. Jonatan opatril mu jeho ovce a psov, a opatroval, na koľko vedel, aj jeho. Len že s uzdravením to išlo veľmi pomaly. Bol už starý, a v starobe choroba rýchle príde, ale neskoro odchádza. Popri starosti o otca Jákoba musel chlapec pamätať aj na mamičku; tá síce nebola nemocná, no vzdor tomu bez neho vyžiť nemohla. Otec Jákob posielal jej síce mlieko, aj jahniatka, ale Jonatan musel pritom predsa ryby loviť, aby to matke aj im obom postačilo. Tak míňaly sa dni, týždne a mesiace. Zabudli ľudia v Jeruzaleme už na skvelú slávnosť, a túžby Jonatanove posiaľ nedošly splnenia.

Snadno si každý predstaví, jak radostne uvítali otec Jákob s Jonatanom priateľa Manassesa, keď sa raz za rána z nenazdania v stáne objavil. Keď vymenili pozdravy a sdelili jedon druhému, ako sa majú, prišla konečne na rad otázka obom tak dôležitá.

„Bol si v Jeruzaleme?"

Čelo Manassesovo sa zastrelo mrakom hlbokej vážnosti. „„Bol, otče Jákobe, a nikdy ešte nevidel som takých zástupov, ako toho roku počas slávnosti. Kňaz Lévi Áronov hovoril, že dávno už toľko obetí neobetovali, ako v tie dni.""

Ruka Jonatanova spočinula na ruke mužovej.

„A videl si Ježiša; bol tam?"

„„Bol po všetky tie dni.""

„Ach," vzdychnul si chlapec. Čelo starcove pokryl zármutok. „Hľa, milý synu, nebyť mojej choroby, aj ty bol by si Ho už poznal; takto ja

som na príčine. Ale Bôh našich otcov ti odplatí iste, čo si pre mňa učinil, môj syn!"

„Nehovor tak, otče!" — bránil chlapec, objímajúc náružive kolená starcove. „Veď Manasses nám všetko povie, pravda?"

Mladý muž pokývnul iba hlavou, dopil prinesené mu mlieko; vyšli pred stán. Jonatan opatril stádo; — prišli boli včera so stánom na miesto, kde bolo hodne trávy; tu môžu sa ovečky okolo otca Jákoba popásať, a on na ne povolávať menom.

Keď bolo všetko hotové, začal Manasses:

„„Otče Jákobe, a ty Jonatane! Viete, čo som vám povedal, že totiž ja len majstrovi Jánovi zostanem verným. Chcem svoje slovo dodržať; vzdor tomu však veľké sú to veci, ktoré vám rozprávať budem o Ježišovi Nazaretskom; a nič z toho dobrého, čo som počul alebo videl, nezamlčím.

Nikdy tak žiadon človek nehovoril, ako On. Reč jeho je ako šnôra drahých perál, každá v zlatej obrube. Hneď tak sladká, že rozlieva sa srdcom ako mäd, a zase tak mocná, že všetkými vnútornosťami zatrasie. Oči jeho sú hlboké, ako to jazero pod nami; ale keď pozrú, akoby sa more lásky v teba prelialo. V tej chvíli, keď On na mňa hľadel, triaslo sa všetko vo mne samou blaženosťou. A tá tvár, tá postava, ten tichý, kráľovský chod! Však ty si Ho videl, otče; a ty, Jonatane, Ho uvidíš raz, snáď dosť skoro. Ide už zase do Kafarnaum, potom zvieš. Nemožno Ho opísať,.. . len uvideť a nezabudnúť. — Ale On že vie byť aj hrozným!""

„Hrozným?"

„„Áno, Jonatane. Môj bývalý kamarát, Levíta Jozef, mi rozprával o Jeho prvej návšteve v Jeruzaleme na Veľkú noc takto:

„Bolo nás už hodne v chráme: tu zrazu vníde On. Pozrel po tých, ktorí predávali a kupovali hoviadka k obeťam; pozrel na stoly peňazomencov, plné mincí, áno pozrel na ten národ, ktorý k môjmu zármutku prišiel do chrámu pre všetko iné, len nie slúžiť Hospodinu, a tu sa Jeho tvár zatienila mračnom zármutku. — Ach, Manasses, videť Ho zarmúteného, to žalosť, ktorú by človek dlho nevydržal! — Potom vyšľahnul z tých laskavých očí blesk. Kým sme sa nazdali, mal v ruke bič z povrázkov, a volajúc hlasom nie síce hromovým, ale tak mocným, že ho každý musel poslúchnuť: „*Odneste to odtiaľto! Nerobte z domu Otca môjho tržnicu!*“ — vyhnal všetko von, predavačov i kupcov. Týma rukama, ktoré samým dotknutím uzdravujú, poprevracal stoly peňazomencov a ich peniaze rozsypal, a bolo videť, jak veľmi sa Mu to kupčenie v dome Božom a to lakotenie ošklivi!“ Tak rozprával Jozef.““

„Synu, a žiadon nevztiahnul na Neho ruky?“ — zdesil sa starec.

„„Žiadon, otče Jákobe. Všetci boli jako ohromení; kňazia, Levíti, speváci, zástup, — všetko. Je pravda, potom že sa shrnuli vôkol Neho s dotazmi, jakou mocou to činí a jaké znamenie im dá, že má právo to robiť. Ale On že im dal veľmi divnú odpoveď. Položil si ruky na prsia a s nebeským pokojom hovorí:

„*Sborte tento chrám, a za tri dni ho vystavím.*“

Na to mu s hnevom pripomínali, koľko rokov bol ich chrám stavaný Ale On im Svojich slov nevysvetlil, lež odišiel a ešte mnoho divov učinil v chráme pri nemocných.

Aj teraz v čas Letníc činil mnohé divné veci. Ja som všade za Ním chodil po Jeruzaleme. Kde sa objavil, všade boly zástupy okolo Neho a On neustal kázať a uzdravovať. Veľmi som bol žiadostivý videť, či príde po všetky dni ku slávnosti aj s učedlníkmi; no prišiel. A pomyslite si, k rybníku Betesda, kde toľko nemocných čakáva, kým anjel vodu pohýbe, aby mohli do nej vnísť a byť uzdravení, ta prišiel tiež. A prišiel zrovna k človeku, ktorý, ako mi potom sám povedal, bol chorý tridsaťosem rokov.

„Či chceš byť zdravý?“ pýtal sa ho laskave. A keď sa mu požaloval, že nemá, kto by ho do vody dopravil, tu ho jedným slovom dokonále uzdravil. Tuším vie On, kto Ho najviac potrebuje, lebo za tým ide a pomôže mu.

Ale kňazia mali Mu za zlé, že toho nemocného uzdravil v sobotu. Na to im zase tak podivne odpovedal:

„Môj Otec až doteraz pracuje, i ja pracujem“, a vraj: *„Amen, amen vám hovorím, že Syn nemôže nič sám od seba činiť, iba to, čo vidí činiť svojho Otca,“* a že: *„Otec má rád Syna a ukazuje mu všetko, čo sám činí.“*

Ach, mnoho bolo tých divných slov, no mne utkvely v mysli zvlášte tieto dve: *„Lebo Otec ani nesúdi nikoho, ale všetok súd dal Synovi,*

aby všetci ctili Syna, jako ctia Otca. Kto necti Syna, necti Otca, ktorý ho poslal.“

Keď som to počul, otče Jákobe, hneď som musel myslieť na vaše vypravovanie. Veď On sám nazýval sa Synom Božím a hovoril:

„*Zpytujte písma, lebo vy sa domnievate, že v nich máte život večný, a ony svedčia o mne. Keby ste Mojžišovi verili, verili by ste i mne, lebo on o mne písal.*“

Otče, jak je On tým Synom Božím betlehemským, tým Spasiteľom, — my si Ho tak málo vážime, naši kňazia Ho tak prenasledujú, a žiadon mu neverí; — čo to bude? A jak ním neni, prečo činí sa Synom Božím?““

Starec neodpovedal; jeho hlava klesla do oboch rúk. Ach, veď to bolo len náramne ťažko, uveriť a nebáť sa oklamania.

Ale pred Manassesa postavil sa Jonatan. Líca mu horely, z očí šľahal blesk nevole.

„Čo ti urobil ten Bäránok Boží, že Mu neveríš? Videl si Ho i počul. Majster Ján ti povedal, že On je ten, ktorý krstí Duchom Svätým. Človeka tridsaťosem rokov nemocného uzdravil. Ach, čo má ešte učiniť, abys Mu uveril?“

Zamračil sa trochu mladý muž, no na pokáranie chlapcove nemal odvety.

Oči starcove zvlhly slzami. „Pravdu máš, synu, my budeme veriť! My dostaneme sa k Nemu a On oznámi nám všetko. Ale teraz radšie už o tých veciach nehovorme. Nevieš nič o majstrovi Jánovi, Manasses?“

„„Neviem, otče, len že je ešte vždy vo vä-

zení, a že dvoch z našich poslal z väzenia k Ježišovi s otázkou: *„Či si ty ten, ktorý má prísť, a či máme iného čakať?“*

„A čo mu odkázal?“

Mladý muž svesil hlavu. „„Bolo tam vraj vtedy mnoho nemocných uzdraveno, nuž on že odkázal: *„Povedzte Jánovi, čo počujete a vidíte: slepí vidia, kulhaví chodia, malomocní sa čistia, hluchí počujú, mŕtvi z mŕtvych vstávajú, a chudobným zvestuje sa evanjelium, a blahoslavený, kto by sa na mne nepohoršil.*

„Vidíš, Manasses!“ — zajasal Jonatan. „To je aj pre teba odpoveď od nášho Spasiteľa.“

„„Hneď som si pomyslel, že mi to povieš. No abych už všetko sdelil, čo znám, musím vám ešte rozprávať jednu udalosť.

Išiel som s Ježišom z Jeruzalema až po Naim. Na ceste prihodilo sa, že poslal k nemu jeden stotník židovských starších, aby mu uzdravil nemocného služobníka. Starší sa za toho stotníka primlúvali a Pán povedal, že príde a uzdraví ho. No stotník poslal priateľov, ba potom prišiel aj sám a hovorí: *„Pane,* však sa ty nemusíš unúvať až ku mne; *nie som hoden, aby si vnišiel pod strechu moju, ale jedine povedz slovo, a bude uzdravený môj služobník.“*

Nuž tak sa i stalo. Ježiš podivil sa nad vierou toho stotníka a povedal, že takej viery ani v Izraelovi nenašiel, a jako sme sa potom dozvedeli, ten sluha skutočne ozdravel. Veľmi sme žasli nad tým; veď on pri tom nemocnom ani nebol, ani ho nevidel, ba ani toho slova sme nepočuli, a

predsa ozdravel. Až v Naim — tam prestali sme sa diviť.““

„Ach, otče Jákobe,“ — zaplesal tlieskajúc rukama Jonatan, „to ja Mu o tebe poviem, On aj teba uzdraví, aj moju mamičku, keď má tak veľkú moc. No rozprávaj, prosím, ďalej, čo bolo v tom Naim, ja už horím nedočkavosťou a radosťou, lebo viem, že to bude zase niečo dobrého.“

„„Veru dobré, Jonatane. Nuž ako sa tak blížime k Naim, k otvorenej bráne mesta, začujeme zďaleka plač a vidíme: vysoko na pleciach nesú máry, na nich leží mŕtvy mládenec, jediný to syn úbohej ženy, ktorá za márami horko plačúc kráčala, a za ňou veľký zástup.

Pozrel som na Ježiša a pomyslel som si: „Ó, keby sme boli prv prišli; on by bol tej úbohej vdove toho syna uzdravil!“ — Videl som, že mu jej bolo veľmi ľúto, aj toho mŕtveho; tak ľútostive podíval sa na nich. Potom postál. My sme sa vyhnuli, aby mohol pohrab prejsť; On nie. A keď tí, ktorí niesli, prišli po neho, položil ruku na máry a zastavil ich.

Všetci hľadeli sme na neho; žiadon ani nedýchal.

„Neplač!“ hovorí On laskave k matke, ktorá v žiali ani nezbadala, čo sa robí. Pozrela na Neho a prestala plakať; utíšil ju jedným pohľadom. Potom sa obrátil k tomu mŕtvemu a —““

„A čo?“

„Nepretrhuj ho, synu!“

„„... a povedal: „Mládenče, tebe hovorím, vstaň!“ Ako to vyrieknul, otvoril mládenec oči,

barva vrátila sa mu do líc, vydýchnul si, hnul rukami a posadil sa. Čo nastalo potom, to sa nedá opísať. Matka a syn plakali radosťou, On radoval sa s nimi; nás však podjala bázeň. Áno, bo! nám hrozným v Svojej moci. Ja spomenul som si na Jeho slová, počuté v Jeruzaleme: „*Ako Otec kriesi mŕtvych a oživuje, tak i Syn, ktorých chce, oživuje... Amen, amen vám hovorím, že príde hodina, a teraz je, keď mŕtvi počujú hlas Syna Božieho, a ktorí počujú, budú žiť.*“ Ostatní vypukli v jasot, volajúc: „*Prorok veliký povstal medzi nami a Bôh vraj navštívil svoj ľud!*““

Až potiaľto načúval otec Jákob; potom poklonil sa v stranu k Jeruzalemu, a z úst jeho splynulo dobrorečenie, umlčované po dlhé roky. Uveril v tejto chvíli, že si Bôh Syna Svojho pred Heródesom ochránil, v skrytosti vychoval a dal Ho znova, — ach, znova, aby bol Spasiteľom sveta. Žilo ono predsa, to Dieťa betlehemské, žilo!

Keď o dakoľko hodín opúšťal Manasses oboch, odchádzal so sľubom, že vyzvie, kam Ježiš odišiel, aby mohol prísť pre nich a zaviesť ich k Nemu.

VI.

Prešlo zase dakoľko týždňov. Jonatan sedával teraz za večera samotný pred stánom. Otec Jákob odišiel predávať ovce a vlnu do Betsaidy Ale buďto nepredal, alebo tam na ceste znovu onemocnel; akokoľvek už bolo: — Jonatan, uvolivší sa zatiaľ opatrovať mu stádo, nevedel sa ho dočkať.

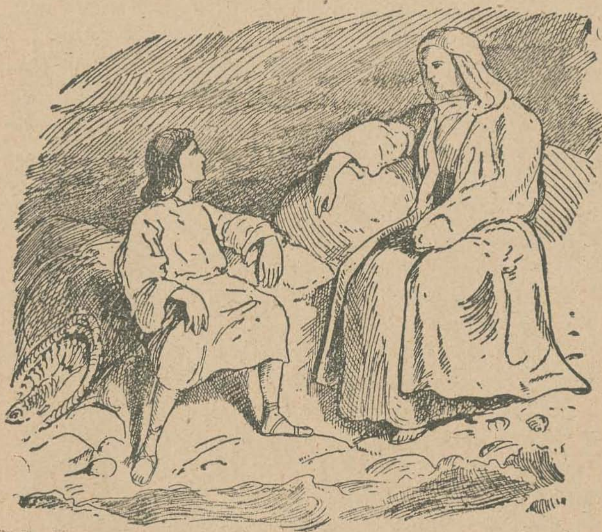
Raz v piatok sišiel s hôr — nebol teraz so stánom ďaleko — pozreť, čo robí matka. Nechal pri ovciach chromého Rubena, ktorý, nemajúc rodičov, kedy-tedy vypomáhal pastierom. Otec Jákob si ho bol najal, kým sa vráti, aby Jonatan nemusel vždy byť pri stáde.

Keď sa s mamičkou porozprávali, a ona mu jedno-druhé sdelila, čo od rybárov počula, vzal Jonatan malú sieť a išiel ju nastaviť. Spustiac sieť do vody, sadnul si na brehu a zahľadel sa do vody.

Jazero bolo tiché, ako také veľké oko, ohradené vonnými kry; mesiac a hviezdy zhliadaly sa v ňom. Ach, bolo tu krásne!

Zrazu padol tieň na osvietenú vodnú hladinu. Chlapec sa obzrel. O štíhly strom oprená, stojí

nad vodou krásna pani; bohaté kadere padajú jej vôkol utešenej tváre, zpod odhrnutého závoja zadívaly sa jej veľké, tmavé oči do osvietenej hladiny. — Zrazu obzrela sa pani, videla zadivený pohľad chlapcov; ružovými rty pohral dobrotivý úsmev. Pozdravili sa navzájom.

„Čo tu robíš, pani?“ spytuje sa dôverive Jonatan. „Ide noc, a táto krajinka je pustá; kde prenocuješ?“

„„Dám sa nocou niesť ďalej; nosičia odpočívajú, tak som vyšla prizreť sa na vodu požehnaného mora Tiberiadského.““

„Prečo myslíš, že je požehnané?“

„„Prečo?““ Jemná belostná ruka panej spočinula lichotive na kaderavej hlave chlapcovej; hlboký dojem pozastrel jej tvár. „„Tieto vody nosievajú loďku, na ktorej sedáva a z nej zástupy učieva Majster Ježiš Nazaretský!““

„Ty Ho znáš?“ zajasal chlapec, a robí panej miesto vedľa seba na skale.

„„Či Ho znám ja!?““ Sadla si. „„Však je On mojím drahým Pánom a Majstrom. Bola som doma, podívať sa, čo robia muž a deti. Zabavili ma dlho, chceli zadržať; ale kvetina bez slnka žiť nemôže, ani moja duša bez svetla Jeho Slova. Oddelila som sa od zástupu a preto teraz i nocou ponáhľam, abych skôr našla Toho, *ktorého miluje moja duša.*““

„A kto si ty, pani?“

„„Som Johanna Chúzova, manželka úradníka Heródesovho.““

„A prečo chodíš za Ním? Si nemocná?“ vyzvedal chlapec napnute.

„„Už niesom; On ma uzdravil. Chodím preto za Ním, keď je treba, aby mu voľakto poslúžil. Niesom sama; je nás viac. Zvlášte posluhuje mu Mária z Magdaly.““

„To je kto?“

„„Bohatá pani, ktorá bola veľmi nešťastná, posadlá diablom. On ju vysvobodil. O, my ani nevieme, ako dokázať Mu svoju vďaku! Naši známi hnevajú sa na nás; naše rodiny robia nám veľké prekážky, ale my nič nedbáme, keď Mu len môžme a smieme poslúžiť.““

„A čo chýbalo tebe? Aká nemoc ťa trápila?“

„„Telesne bola som zdravá, ale duša a srdce boly nemocné; no to je dlhá historia.““

„Ach, prosím, pani, povedz mi ju!“ žebronil Jonatan.

„„A miluješ aj ty Jeho?““

„O, veľmi!“

„„Videl si Ho už?““

„Je to mojou najväčšou túžbou, abych Ho mohol spatriť; verím, že mi ju Bôh vyplní.“

V krátkosti vyrozprával chlapec všetko, čo od otca Jákoba znal o betlehemskom Spasiteľovi, aj ako Ho otec Jákob videl v Betabare, i to, ako sa on, Jonatan, chcel dostať do Jeruzalema za Ním, a nemohol.

Paňu tá betlehemská udalosť veľmi zajímala. „„Až sa sídem s Máriou, Jeho matkou, opýtam sa jej, či je On to dieťa, anjelmi zvestované, a jak áno, kde skryla sa s Ním, keď Heródes dietky mordoval. A až sa potom dakedy dostaneš za nami, preraz si cestu až ku mne, a ja ti to poviem. On je ten Bäránok Boží.

Chcel si vedeť, ako som prišla k Nemu. Od detinstva túžila moja duša po pokoji, zvlášte odkedy ma vydali za Chúza a prišla som ku dvoru Heródesovmu, kde bolo toľko rozkoše pre telo a toľko neprávostí.

Vedela som, že nežijeme tak, ako by sme žiť mali, aby Bôh našich otcov mohol byť s nami spokojný. Tu raz vybral sa kráľ i Heródias s veľkým sprievodom do Betabary, podívať sa na divného proroka Jána. Ako som toho proroka

počula, otvorily sa mi oči. Videla som, že sme veľmi hriešni. No potom povedal kráľovi pravdu, a bol vrhnutý do väzenia.

Nepokoj mojej duše rástol kamdiaľ viac. Pýtala som sa do Jeruzalema; príduc ta, dala som za seba obetovať, ale všetko márne. Tam mnoho rozprávali o Ježišovi, aké divy činil na Veľkú noc. Hľadala som Ho tak dlho, až som Ho i našla. Prišla som práve k tomu, ako sedel na hore a kázal; a keď volal: *„Poďte ku mne všetci, ktorí pracujete a obtiažení ste, a ja vám dám odpočinutia!“* vzchopila som sa a išla som k Nemu. On sa na mňa podíval. *„Nasleduj mňa, vezmúc kríž!“* povedal mi. — Nuž poslúchla som Ho. Nasledujem Ho; žijem, pracujem pre Neho, slúžim Jemu i Jeho učeníkom.

On naučil ma milovať, pracovať i trpeť. Ďakujem Bohu, že môj muž už tak veľmi proti tomu nebrojí; on sa len bojí, že som sa smyslom pominula. Zato otec, matka a všetka ostatná rodina odvrátila sa odo mňa, ako od nečistej. Ach, ale ja nič nedbám. V mojej duši je pokoj; On odpustil mi všetko, On moje srdce uzdravil. Keď som sa teraz ešte aj od teba dozvedela, že je On naším Spasiteľom, tým vernejšie budem mu slúžiť. Viem, že On musí kraľovať. Až kraľovať bude, potom ma snáď nebude potrebovať, a potom budem vychovávať mojich dvoch synov pre Neho. Ale teraz, keď je v takom položení, že — ako sám povedal — nemá ani kde hlavu skloniť, teraz našu pomoc potrebuje. Ale už musím ísť.“ “

Pani vstala.

„Len to mi, prosím, ešte povedz, pani: kebych sa ja k Nemu dostal, či smel bych Mu priniesť pár rybičiek? Vzal by Si ich?“

„„O, vzal; On je veľmi dobrý a veľmi potrebný, lebo bárs jak veľké divy činí, pre Seba dosiaľ neučinil ešte žiadneho.““

„Ach, to ja, až k nemu pôjdem, naprosím mamičku, aby mi upiekla chlebov, a vezmem rybyčiek, a tak Mu to k nohám položím!“

„„On ťa za to požehná. A teraz požehnaj ťa Bôh otcov našich; pokoj s tebou!““

„Pokoj aj tebe, pani!“ poklonil sa chlapec hlboko a hľadel dlho, keď už biela šata v diali zmizla, za odchádzajúcou učenicou Ježiša Nazaretského, ktorá to opustila palác Heródesov, kráľovský, rozkošný život, muža i deti, celú rodinu, „vzala svoj kríž na seba“ a nasledovala Jeho, ktorý nemal kde hlavu skloniť, a slúžila Mu.

Ako sa tak díva, objíme ho dakto.

„„Pokoj tebe!““

„Otče Jákobe!“

Áno, otec Jákob, živý, živúci stojí pred ním. No je to on? Tvár samý blesk radosti a nebeského pokoja.

„Otče, ty si videl Jeho!“ zvolal chlapec v blahej predtuche.

„„Videl, milý synu, videl, aj počul.““ Starec sadal si na skaly. „„Preto som sa tak dlho zabavil. Moja túžba, zvedeť konečne pravdu, tak veľmi zrástla, že, keď som bol už v Betsaide, musel som zajsť až do Kafarnaum. Tam ukázali

mi dom, kde On býva, keď je v meste; ale Jeho doma nebolo. Za to našiel som Máriu, Jeho matku, a, milý synu, bárs tridsať rokov prešlo od tej doby, — ona sostárla — predsa som ju hneď poznal, matku nášho betlehemského Spasiteľa. Dal som sa jej v známosť; a jako sme sa tak rozprávali, povedala mi, že prv, než tí vojaci prišli do Betlehema, snívalo sa jej mužovi Jozefovi, aby vzal dieťa i matku a utiekol s nimi do Egypta. On poslúchnul. Ešte ani nesvitalo, vzbudil ženu; vzali dieťatko i to zlato, čo im tí mudrci priniesli, ktoré sa im na ceste i v Egypte dobre sišlo, a utiekli.

Tak musel náš Spasiteľ ešte maličký utekať pred Heródesom, ako kedysi Dávid pred Saulom. A tak Ho musela matka skrývať, ako Mojžiša jeho matka skrývala. Ale ukryla Ho predsa. Až do smrti Heródesovej boli v Egypte; potom sa navrátili a bývali v Nazarete. Tak sa naplnily proroctvá: V Betleheme sa narodil, z Egypta povolal Bôh Svojho Syna, aj to, že Nazarejský sa volať bude. Už len to sa musí naplniť: „*Kraľovať bude kráľ a šťastne sa mu povedie.*“ Ani o tejto veci neni pochybnosti. A kebych aj to všetko nevedel, keď som Ho videl a počul, keď na vlastné oči videl som tie divy, ktoré činí: aj tak bych musel uveriť, že Bôh navštívil Svoj ľud.

Teraz, keď som Ho už ja videl a počul, počkáš len, kým Manasses príde, a hneď pôjdeš s ním, abys' aj ty, milý synu, konečne tvoju svätú túžbu mal splnenú. Až sa to stane, prial bych si, aby ma potom Bôh prepustil v pokoji, lebo videly moje oči Jeho spasenie.““

VII.

Čakal Jonatan odo dňa ku dňu; no Manasses neprichádzal. Nevedel si otec Jákob vysvetliť, čo je toho príčinou. On nechodil: zato rýchle míňala sa jaseň, prišly zimné pŕšky, mhly. Videl Jonatan, že už musí počkať do jari. Plakal neraz, túžil kamdiaľ viac, až tak chradnul. Stával sa netrpezlivým, chvíľami i zlým. Keď ho to prešlo, želel svojich hriechov; cítil kamdiaľ viac, že jeho srdce je nemocné.

Predtým túžieval len *videť* predivného Syna Božieho; teraz videl, že *potrebuje* toho Bäránka Božieho, ktorý sníma hriechy sveta. Zvlášte keď otvorila sa jar, a on počul udalosť, ktorá sa nedávno stala.

Rozprávala ju mamičke jej sestra, vydatá v Tiberiade. Pozval vraj akýsi farizeus Pána k sebe do domu, aby ho pohostil. Ako tak sedeli pri stole, stalo sa, že prišla do nútra žena, známa pre svoj hriešny život v meste i na okolí. Išla zrovna k Ježišovi, kľakla na zem a veľmi plakala, pritom mazala nohy Ježišove voňavou masťou, a kropiac ich slzami, ľúbala ich a utierala svojimi

krásnymi vlasmi. On akoby jej ani nevidel. Ale keď sa farizeus nad tým divil, že jej dovoľuje, aby sa ho dotýkala, — keby vraj bol prorokom, vedel by, jaká to žena je, — tak mu povedal: *„Istý veriteľ mal dvoch dlžníkov: Jeden dlžen bol päťsto denárov, druhý päťdesiat. A keď nemali jako zaplatiť, odpustil obom. Povedz teda, ktorý z nich bude ho viac milovať?“*

Na to odpovedal farizeus: „*„Nazdám sa, že ten, ktorému viac odpustil.*““

„*Dobre si rozsúdil,*“ riekol Ježiš, a ukážuc na plačúcu ženu, povedal: „*Či vidíš túto ženu? Vnišiel som do tvojho domu, ale vody nohy umyť si mi nedal; a táto mi slzami nakropila nohy a svojimi vlasmi poutierala. Bozkať nebozkal si ma; táto však, odkedy som prišiel, neprestala mi bozkávať nohy; ani hlavy si mi olejom nepomazal; ale táto mi masťou pomazala nohy. A preto ti hovorím, že sú odpustené jej tie mnohé hriechy, lebo mnoho milovala. Komu sa málo odpúšťa, málo miluje.*“ A potom sa sklonil k tej žene so slovami: „*Odpustené sú ti hriechy.*“

Keď však zostala ležať pri jeho nohách a okolo sediaci sa horšili, povedal jej: „*Tvoja viera ťa zachránila. Choď v pokoji!*“ A vstala, išla, a bolo na nej vidieť, že jej naozaj všetko bolo odpustené, že jej srdce ozdravelo, tak ako Johanne Chúzovej alebo Márii z Magdaly.

„Až ja sa dostanem k Nemu,“ myslel Jonatan, „odpustí On aj mne, uzdraví aj mňa?“

Konečne priniesol Levíta Alfeus, putujúci do

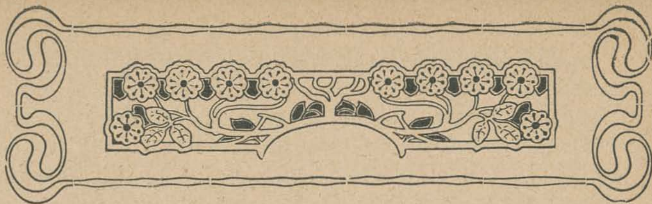
Jeruzalema, zprávu od Manassesa. Veľmi smutná vec zadržala ich priateľa, tak že prísť nemohol. Drahého majstra Jána nebolo viac medzi živými; dal ho Heródes sťať v žalári, ukrutne zavraždiť na žiadosť nešľachetnej Heródiady. Levíta plakal, rozprávajúc to.

Heródes svätil deň narodenia; hodoval so svojimi hosťmi vo skvelých komnatách. Zrazu vnišla ta dcéra Heródiady a Filipa, jeho brata, a začala prekrásne tancovať. Jej tanec tak sa zaľúbil Heródesovi, že sľúbil jej všetko dať, až do polovice kráľovstva.

Nuž ona bežala za matkou, a táto jej radila, aby si pýtala hlavu Jána Krstiteľa na mise. Iste jej vraj pritom povedala, že kráľ toho Jána rád počúva, a rád aj všeličo dľa jeho rady činí; takže ho ten Ján ešte aj k tomu navedie, aby ich obe dal od seba preč. A že ony nebudú mať pokoja, kým Ján žije a kráľa napomína.

Dievka si tedy žiadala hlavu Jánovu, a kráľ, bárs sa i zarmútil, predsa povolil jej žiadosti. Čo Heródias s tou hlavou urobila, nikto nevie. Ostatné telo pochoval Manasses aj s inými učeníkmi. Ale Manasses od žiaľu za majstrom až onemocnel, až teraz sa sobiera, a príde vraj, akonáhle bude môcť.

Zatrúchlil otec Jákob, že tak musel zahynúť prorok Boží. Oplakal Jonatan horkými slzami jeho smrť. Nedivil sa už, že Manasses neprišiel, ale divil sa, že Ježiš majstra Jána nevysvobodil. Pravda, otcovi Jákobovi o tom nehovoril. „Ach," pomyslel si, „ja mať takú moc, ako Ježiš, nebol bych to dopustil!"

VIII.

„Tak tedy s Bohom, otče Jákobe!“
„„Požehnaj ťa Hospodin, synu môj; putuj šťastne! Daj ti Bôh otcov našich žiadosti srdca tvojho!““

Ruka starcova spočinula žehnajúci na hlave chlapca, vystrojeného konečne na púť za Ježišom. Bol krásny jarný deň; príroda obliekala nové rúcho. Starec položil ruku na oči a hľadel za zmizajúcou postavou mladého svojho priateľa, kým mu ho diaľka nepohltila.

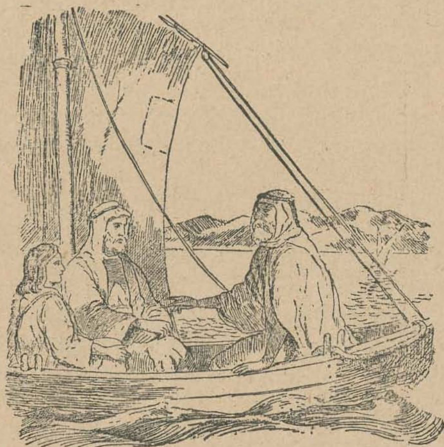

Práve tak dívala sa tam pred chalúpkou starostlivá mamička, ktorá synovu kapsu ôsmimi chleby a hojnými rybami bola zásobila.

„Nebudem ja nikoho čakať!“ povedal Jonatan, keď zvedel, že Ježiš sa bol preplavil do krajiny

gadarianskej. „Pôjdem ta k prístavu a počkám; veď On príde zpäť, tak dostanem sa k Nemu."

Otec Jákob nebránil; potešil a uspokojil aj chlapcovu mamičku. Prepustil Jonatana s požehnaním, — v nádeji, že sprevádzať ho bude anjel Hospodinov, — túžobne očakávajúc jeho návrat.

On medzitým doputoval šťastne do Tiberiady. Príduc k brehu, videl loď, ktorá práve strojila sa na druhú stranu. Prosil, aby ho vzali, zaplatil za prievoz. Nevidelo sa mu čakať na brehu, lebo zvedel od jednoho starého rybára, ktorý bol prišiel z gadarianskej krajiny, že sa Ježiš ešte na druhej strane baví a vraj sotva tak hneď odíde.

Na lodi bolo mnoho rečí o Pánu; tak Ho všetci nazývali. Loď patrila otcovi Zebedeovi, a tento rozprával, čo počul od svojho syna Jákoba. Keď sa plavili do gadarianskej krajiny, že bol Pán tak veľmi ustatý, že až zaspal v zálodí na poduške; lebo nemal vo dne chvíle pokoja, ani k jedlu, a v noci obyčajne utiahnul sa do samoty k modlitbe. On spal; tu strhla sa veliká búra, víchor; loď hádzalo sem a tam, voda liala sa do nútra; len-len utonúť! On spal a spal, tak vraj ticho, ako keď matka kolíše na kolenách dieťa. Konečne pojal učeníkov veľký strach; pristúpili k Nemu a zobudili ho: *„Pane, zachráň nás, hynieme!“*

„A on?“ spýtal sa Jonatan.

„„On vstal, pozrel na more, pohrozil mu a riekol: *„Mlč, zanemej!“* — Víchor razom stíchnul, vlny padly, bolo ticho a jasno. Pán však pokáral učeníkov, že nemajú viery.““

Mnoho o tom Jonatan premýšľal, aká že je to veliká moc, tak rozkázať vetru i mori, to môže len Stvoriteľ.

Kým prišli ku brehu, znal Jonatan celé odseky z kázní Ježišových. Ochotne rozprávali rybári pozornému poslucháčovi, ako Pán kázal o rozsievačovi, rozsievajúcom zrno. A vraj jedno padlo vedľa cesty, a ľudia ho pošliapali, vtáci nebeskí sozobali. Druhé na skalu; vzišlo, ale keď nemalo vlahy, uschlo. Jedno do tŕnia, a to tŕnie ho udusilo. Jedno konečne do dobrej zeme, a prinieslo úžitok tridsať-, šesťdesiat-, a stonásobný.

To semeno že je slovo Božie. Ktoré padlo

podľa cesty, sú tí, ktorí počujú síce, ale príde diabol a hneď im ho zo srdca vezme, aby neuverili a neboli spasení.

Ktoré padlo na skalu, sú tí, ktorí, keď počujú, s radosťou prijímajú, no nemajú koreňa; tí do času veria a v čas pokušenia odpadujú.

Ktoré padlo medzi tŕnie, sú tí, ktorí počujú, ale pečovanie o zemské veci a rozkoše udusia v nich to slovo, a nedonášajú úžitku.

Ale ktoré padlo v zem dobrú, tí sú, ktorí v srdci ctnom a dobrom zachovávajú Slovo Božie a úžitok donášajú v trpezlivosti.

Nevedel Jonatan ani, ako sa na druhý breh dostali, tak bol zaujatý rozprávaním rybárov.

Tam na brehu stál zástup ľudu, a jedna žena veľmi horlive rozprávala.

„„Čo hovoríš, ženo?"" spýtal sa otec Zebedeus.

„Pomysli si, otče," priskočil mladý známy rybár, „ona rozpráva, že váš Majster uzdravil gadarianského diabolníka. Vieš, toho, ktorý to nebýval v dome, len v hroboch, a ktorého sa to všetci báli, keď sa ani odevom neodieval, a len vždy hádzal kamením."

„Rozprávaj nám to ešte raz, ako to bolo!"

Nuž a k veľkej radosti Jonatanovej rozprávala žena znova, ako ten divoký človek bežal naproti Ježišovi, majúc v každej ruke kameň. Všetci, ktorí ho videli, zkríkli, ustúpili, a tak stáli si Pán a ten nešťastník zoči-voči.

Každý čakal, čo bude ďalej. Vzozrenie toho muža bolo také hrozné! Nahé jeho telo bolo plné modrín a rán; divoká tvár zarastená, do-

driapaná; vlasy rozcuchané, celý človek samá prischlá krv a špina. A tie divé oči uprely sa v tichý, ľúbezný obličaj Pánov.

V tom, ako sa im oči stretly, pohnul Pán rtoma. Bárs slova nebolo počuť, diabol počul a strašne tým úbožiakom trhnul. *„Ježišu, Synu Boha Najvyššieho! Prosím ťa, že by si ma netrápil!“* zvolal úbohý muž a padol k nohám Pánovým. Na otázku Jeho: „Koľko vás je?“ odpovedal, že „Legion“; a tu diabli prosili ústami muža, svíjajúceho sa v boľasti pri nohách Ježišových, aby im nenariadil ísť do priepasti, ale aby smeli vnísť do stáda svíň, ktoré sa tu neďaleko pásly. Nuž on im to skutočne dovolil, a vo chvíli hnalo sa stádo ako divé s vrchu dolu a utonulo v mori.“

„A ten muž? Čo bolo s tým?“ vyzviedal Jonatan.

„Ten, synu, zostal chvíľu jako mrtvý; potom pozrel hore, zdravý rozum bol sa mu vrátil, videl Pána a videl aj seba, aký je ohyzdný, zastydel sa, skryl tvár v prachu zeme. Ježiš pozrel po nás, a tu hneď každý robil, čo mohol. Mužovia prikryli ho plášťom, odviedli ho k vode; Johanna Chúzová dala vonné mydlo, hrebene i všetko, čo bolo treba. Mária z Magdaly podala šatstvo zo zásoby, ktorú pre Pána a Jeho učeníkov nosieva. Každý z mužov priniesol, čo mohol. Po malej chvíli, keď priviedli muža ostrihaného, oholeného, umytého a oblečeného, nikto by ho temer nebol poznal. Čo teprv potom, keď Pán s ním prehovoril, a on smel pri jeho nohách sedeť a počúvať! Ach, to bola pre nás radosť k neopísaniu!

Ale tí nešťastní Gadarianskí! Oni prišli z mesta,

a keď videli a počuli, čo sa stalo, prosili Ježiša, že by odišiel z ich vidieku. Aj hneď odišiel."

„Odišiel?" zkríknul Jonatan, — „Neni tu?"

„Neni, synu, preplavil sa zpät do Kafarnaum."

Jonatana táto zvesť priamo zdrtila. Pustil sa do horkého plaču a nedal sa nijako potešiť. Márne prihováraly sa mu tu prítomné ženy.

„Kebych bol tam dočkal a nešiel sem, bol bych Ho videl, počul; takto Ho snáď už nikdy neuvidím!"

Usnul neskoro v noci, zmorený plačom.

Ráno zobúdzal sa s boľastnou vzpomienkou na to, čo sa stalo, a jak ďaleko je od cieľa svojich túžob. Smutne poďakoval žene rybárovej za nocľah, ktorý mu poskytla, a pobral sa ku brehu hľadať loď otca Zebedea. No, tej tu nikde, nikde nebolo.

Ako tak zarmútený chodí, vidí v diali černeť sa loď; prirážala k brehu. Vzchopil sa a celý zadychčaný pribehnul k nej. Po dlhom dopytovaní zvedel, že popluje o dva dni do blízkosti Betsaidy. Dva dni, — to bol síce dlhý čas; ako ich ztráviť? No keď len loď dovezie Ho na druhý breh, odtiaľ pôjde ďalej podľa brehu do Kafarnaum. Nabídnul rybárom svoju pomoc, a bárs sa mu zdalo, že tej doby neprečká, prežil predsa tieto dni i noci.

Konečne niesly ich vlny požehnaného toho jazera, ako ho Johanna Chúzová nazvala.

Prvé, čo počuli, keď prirazili k brehu, bolo, že Ježiš Nazaretský išiel okolo Betsaidy na pusté miesto, a že zástupy so všetkých strán putujú tam za ním. Tento raz rozplakal sa Jonatan radosťou. Vedel, že už je blízko cieľa a že jeho túžba bude konečne vyplnená.

IX.

Dohonil mladý pútnik zástupy. Počúval, čo si medzi sebou rozprávali, a jasal, že konečne raz ide s ľuďmi, ktorí tak, ako on, túžia po Ježišovi. Mnohí z nich boli Ho už videli; iní len počuli o Ňom.

Mnohí viedli so sebou nemocných, ktorých všetka nádej bola k Nemu uprená. — Niesli tu synovia chromého otca na nosítkach, tam zase mala matka na oslovi uviazaného chlapca ná-

mesačníka. Viedla si osla sama a strieżila si úbohé dieťa. Tu viedli slepého, tam hluchého. Opodiaľ kráčali málomocní so zaviazanými ústami, a ťažko stúpali pokašľávajúci suchotinári. Všetci tí ľudia, ktorí tu išli, potrebovali Ježiša veľmi, buď pre seba alebo pre iných. Niektorí pochybovali a trápili sa myšlienkou, či ich uzdraví? Iní spomínali Jeho divy a tak sa posmelovali. Tí však, ktorých len nedávno uzdravil, svedčili horlive o Jeho láske a moci.

Zrazu vidí Jonatan známu tvár: mladíka v gréckom obleku. Počkal na neho, a keď k nim dobehnul, prihovoril sa mu, či ide za Ježišom.

„„Idem, nikdy viac už nechcem od neho odísť.““

„Videl si zase nejaký veľký div od Neho, ako pri tom Lévim?“

„„Viac, než to. Keď vrátil sa Pán z krajiny gadarianskej, čakali sme na Neho s veľkými zástupy. Tu prišiel k nemu predstavený synagógy, menom Jairus, ktorý mal už dávno nemocnú dcéru. Ale až keď žiadon lekár nevedel mu ju vyliečiť a ona začínala umierať, prišiel k Ježišovi, padnul Mu k nohám a prosil, aby vnišiel do jeho domu a uzdravil ju.““

„A uzdravil ju?“

„„Viac ako to. Než sa Pán k domu Jairovmu dostal, zatiaľ umrela dcérka kniežaťa, lebo už v cestu vyšli mu naproti sluhovia a vraveli: „Nebav Majstra; dieťa už umrelo!“ Ale Pán mu povedal: „Neboj sa, len ver!“ a šiel predsa s ním. Na ceste zabavila ho jedna žena, ktorá už dvanásť rokov bola nemocná; všetko imanie na

lekárov potrovila a vždy sa horšie mala. Tá len čo sa dotkla Jeho, hneď ozdravela. Ale Pán zbadal, že moc od Neho vyšla; tak musela to pred všetkými vyznať. On jej potom povedal, že jej viera ju uzdravila, a vraj aby bola na vždy zprostená svojho trápenia.

Nuž to Ho ešte pribavilo; takže keď k domu Jairovmu prišiel, už tam trubači smutné piesne hrali, a nariekačky plakaly. Dievčatko bolo už vystreté.

„Prečo plačete? Neumrelo dievča, ale spí!" povedal Pán.

Vysmiali Ho. Nato vyhnal On všetkých von, a vzal so sebou len rodičov a troch učeníkov; s tými vnišiel do domu.

Tam že vzal dieťa za ruku a povedal mu: „Dievča, vstaň!" A keď vstalo, dal ho rodičom a kázal, aby mu dali jesť.

Radosť Jairovu si ani predstaviť nemôžeš! Nevedel ani, ako sa má s Pánom rozlúčiť, aj tri razy padnul mu k nohám, a len za to Ho odprosoval, že mu prv neveril. No Pán ho nekáral; On mu požehnal a odišiel.""

Ach, či bol Jonatan rád, že sa toto všetko dozvedel! No srdce začalo mu prudko biť. Hľa, veď tam sú zástupy a medzi nimi iste je aj On — Ježiš!

„Ja sa musím dostať až k Nemu!" sľuboval doma, a teraz ho opustila všetka odvaha. Cítil, veril, jak veľký, všemohúci Pán je Ježiš, a on bol úbohý, chudobný, hriešny chlapec. — „Ale veď On je náš Spasiteľ, Bäránok Boží, a ja Ho

veľmi potrebujem; ja musím až k Nemu!" Ale ach, už bol tak blízko; už vedel, že ho len ten zástup od Pána delí, a predsa prešiel skoro celý deň, čo sa k Nemu nedostal. Veď bolo tu toľko nemocných, a všetci potrebovali Jeho pomoci. Zrazu ustal nával. Nemocní boli uzdravení. Pán začal hovoriť o kráľovstve Božom. Jonatan ho pre vysokých pred ním stojacich ľudí nevidel, ba ani dobre nepočul ten hlas, o ktorom Manasses hovoril, že je taký sladký a mocný.

Bolo mu tak úzko okolo srdca. „Načo som prišiel, ak nebudem Ho ani videť, ani počuť?" Obišiel potichúčku — bol sa vyzul zo svojich drevákov — pátral po lepšom mieste.

Hľa, tam trochu opodiaľ na vyvýšenom mieste zabelel sa mu závoj. Tam sedela, hlavu majúc do dlaní podoprenú, pani Johanna Chúzová. Okolo nej sedelo viac paní a žien, jedna zvlášte krásna, s tvárou anjelsky dobrou, už staršia. Práhlo srdce chlapcove za týmito učeniciami Ježišovými. Keď nemôže videť Pána, aspoň odovzdá pani Johanne tie chleby, ktoré priniesol. Ony mu už trochu ztvrdly, a z ôsmi zostalo ich päť, z rýb len dve, lebo musel dať za prievoz, aj sám potreboval. Ale snáď to Pán predsa príjme.

Podarilo sa mu, bez toho, aby koho vyrušil, dostať sa k učeníkom Pánovým práve vtedy, keď Ježiš Svoje slová dokončil. Učeníci Ho obstúpili a jako by sa boli radili. Slnce začínalo už zapádať.

Pani Johanna poznala chlapca hneď, a veľmi sa mu potešila. Spýtala sa ho v krátkosti, ako

sa má, ako prišiel sem, potom povedala mu, ako sa menuje jej súsedka, že je to Mária z Magdaly, a tá anjelsky pekná pani, to že je matka Pánova, Mária. Tu vedľa nej zase Salome.

Ako sa tak rozprávajú, pristúpi k nim muž vysokej postavy, a odpovedá na jakúsi otázku Márie Magdaleny· „Majster nám kázal zvedeť, koľko chlebov máme, ale neni žiadnych.“

„„Ba Ondrej, tu je chlapček, ktorý priniesol Pánovi päť chlebov a dve rybky!““ ohlásila sa pani Johanna.

„Tak? No poď so mnou, synu!“ Než sa Jonatan nazdal, vzal ho silný muž za ruku, a raziac cestu sebe i chlapcovi, doviedol ho až pred Ježiša.

V tej chvíli, keď bol chlapec tak blízko Spasiteľa, vediac, že tie oči, hlboké, jako to jazero Genezaretské, a v nich celé more lásky, spočívajú na ňom, nevidel ničoho. Nohy sa pod ním triasly. Počul, že hovorí Ondrej:

„Je tu chlapček, ktorý má päť chlebov jačmenných a dve rybky. Ale čože je to pre toľkých?“

Počul, jako rozkazoval ten krásny, láskyplný hlas:

„Povedzte ľuďom, aby si posadali!“

Tu podlomily sa pod ním kolená, padnul k nohám Ježišovým. „Odpusť mi, Pane, moje hriechy!“ bolo všetko, čo mohol pomysleť, — a bolo mu odpustené. On octnul sa na srdci, v ktorom nič iného nebilo a nebije po všetky veky, len láska. Žehnajúca ruka spočinula na jeho hlave.

Potom mohol už pozreť v tú tvar, nebeským pokojom obostrenú, v tvár Spasiteľa, Bäránka Božieho.

Kým usadily sa zástupy, mohol Pánovi aj povedať, jak veľmi túžil po Ňom. Len že to všetko On už vedel, i to, že Mu tie ryby a chleby do daru priniesol, bárs mu to učeník Ondrej ani nehovoril.

A potom bol Jonatan tak šťastný, že smel Pánu podávať tie chleby i tie rybky, z ktorých však neubývalo, lebo v tých svätých, požehnaných rukách ten dar Boží rástol.

Nepýtal sa pritom Majstra, či je On Synom Božím, či je tým betlehemským Spasiteľom, či je tým očakávaným Messiášom. Nič sa nepýtal. Jediný okamih na srdci Ježišovom postačil, aby jeho srdce ozdravelo a duša všetko poznala. Lebo jak chce kto uveriť, nech len ide až k samému Ježišovi, tam iste uverí.

Veľká túžba chlapcova, spatriť Messiáša, bola splnená. Nevýslovne súc blažený a nasýtený, nemal otázky. Ach, veď pri nohách Ježišových všetky pochybnosti a otázky utíchnu navždy!

: TLAČIL F. KLIMEŠ :
V LIPT. SV. MIKULÁŠI.